

Методичні рекомендації щодо самостійного вивчення дисципліни.

1. Вступ

Модернізаційні трансформації сучасного світу, пов'язані зі зміною політичних режимів, особливостей функціонування політичних систем і процесами демократизації набувають глобального масштабу. Вони відбуваються майже синхронно, в контексті історичних, культурних, цивілізаційних, соціально-економічних, політичних особливостей конкретних країн. Соціальними орієнтирами цих трансформацій є прагнення сформувати соціально-економічні та політичні інститути, забезпечити ефективність влади, структурно-змістовне перетворення політичної системи, спрямоване на розкриття всіх її потенційних можливостей, забезпечити розвиток соціально-правової держави та сприяти становленню громадянського суспільства. Тому нагальною є потреба виховання майбутніх спеціалістів як найактивніших носіїв інтелектуального потенціалу нашого суспільства. Програмою дисципліни "Політична система сучасної України" передбачено вивчення концептуальних основ функціонування політичної системи України крізь призму аналізу взаємозв'язку її структурних елементів.

Мета курсу – розкрити сутність, специфіку та особливості функціонування політичної системи України.

Завдання курсу: визначити структуру політичної системи України, функції структурних елементів, засвоїти навички аналізу політичної системи для формування рекомендацій щодо підвищення ефективності її функціонування.

В результаті вивчення курсу студент повинен

Знати:

1. Теоретичні основи дослідження політичних систем.
2. Структуру та функції політичної системи.
3. Основні етапи становлення та реформування політичної системи України.
4. Сучасний стан та перспективи реформування політичних інститутів.

Вміти:

1. Виробляти нові ідеї, нове розуміння явищ і процесів, нові способи діяльності.
  2. Використовувати набуті знання задля виявлення та фахової оцінки проблем розвитку політичної системи України.
  3. Виробляти практичні рекомендації щодо можливих напрямів вдосконалення функціонування політичної системи України.
2. Методичні рекомендації щодо вивчення окремих тем курсу.

Грунтовне вивчення курсу «Політична система сучасної України», засвоєння теоретичних питань, основних понять, особливостей функціонування політичної системи України неможливе без систематичної, наполегливої самостійної роботи студента. Самостійна робота студентів - це процес активного, цілеспрямованого засвоєння студентом нових для нього знань і вмінь без прямої участі викладача. В ході самостійної роботи, запланованої по даній дисципліні студент може: більш ґрунтовно засвоїти теоретичний матеріал дисципліни (засвоєння лекційного курсу, а також окремих тем, окремих питань з теми т.д.); закріпити знання теоретичного матеріалу, використовуючи необхідний практичний інструментарій (питання для самоконтролю); застосувати отримані знання і практичні навички для аналізу конкретних ситуацій, прийняття рішень формування власної позиції. Самостійне опрацювання окремих тем курсу передбачає використання конспекту лекцій, основної літератури; документів, додаткової літератури та інших матеріалів. Систематизація та узагальнення вивченого матеріалу повинна включати: визначення основних понять, аналіз змісту, структури та особливостей функціонування політичної системи України. Слід навчитись знаходити та відбирати з різноманітних джерел таку інформацію, котра стосується саме цих запитань, і систематизувати її відповідно до кожного з них.

Зміст самостійної роботи з дисципліни складає: підготовку до семінарських занять; самостійне опрацювання (конспектування) матеріалу;

самостійне опрацювання наукових і періодичних видань (перелік літератури міститься у робочій програмі); самостійне вивчення окремих тем (питань) курсу; написання студентом не менш як одного реферату за семестр; самостійне розв'язування тестових завдань; підготовка до іспиту. Критеріями оцінки результатів самостійної роботи студента виступають: рівень засвоєння навчального матеріалу; вміння використовувати теоретичні знання при виконанні практичних завдань; обґрунтованість і чіткість відповіді на питання, що виносяться на самостійне вивчення; оформлення звітнього матеріалу відповідно до вимог.

3.Завдання для самостійного вивчення курсу.

Завдання	Література	Форма контролю
<p>Тема 1. Особливості становлення сучасної політичної системи в Україні. Модернізація в Україні як різновид постсоціалістичної моделі модернізації. Специфічні риси трансформації політичної системи в Україні. Вплив політичної еліти на процеси модернізації політичної системи.</p>	<p>13;14; 15 (о)</p>	<p>Реферативні повідомлення, складання порівняльних таблиць, пошук додаткової літератури з конкретного питання.</p>
<p>Тема 2. Проблеми розбудови демократії в Україні. Народовладдя в Україні: можливості і реальність. Історичні передумови розбудови демократичної України: “за” і “проти”. Проблеми розвитку демократії в сучасній Україні</p>	<p>7;15;13 (д)</p>	<p>Вивчення навчальної літератури за темами, пошук додаткової літератури з конкретного питання.</p>

<p>Тема 3. Реалізація територіальної політики в Україні.</p> <p>Проблема створення оптимального механізму управління для країни перехідного типу.</p> <p>Владна вертикаль в Україні: централізація чи децентралізація.</p> <p>Економічні й етнокультурні чинники в еволюції територіального управління в Україні.</p> <p>Проблема оптимізації владної вертикалі в Україні.</p>	<p>5; 6; 12(о)</p>	<p>Пошук додаткової літератури з конкретного питання.</p>
<p>Тема 4. Групи інтересів в політичній системі України.</p> <p>Специфічні риси груп інтересів в Україні.</p> <p>Моделі захисту групових інтересів: порівняльний аналіз.</p> <p>Кланово-олігархічні об'єднання та їх роль в українській політиці.</p>	<p>2;3 (о) 15 (д)</p>	<p>Реферативні повідомлення, складання порівняльних таблиць, пошук додаткової літератури з конкретного питання.</p>
<p>Тема 5. Вплив виборчої системи на функціонування політичної системи України.</p> <p>Світові різновиди виборчих систем: мажоритарна, пропорційна, змішана.</p> <p>Генеza виборчої системи в Україні: умови та особливості впровадження.</p> <p>Проблема оптимізації виборчої системи в Україні.</p>	<p>5;16;12 (о)</p>	<p>Підготовка доповідей</p>

4. Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте політичну структуру українського суспільства.
2. Основні етапи конституційної реформи в Україні.
3. Генеza владної моделі (охарактеризувати основні етапи).
4. Проблема становлення парламентаризму у сучасній Україні.
5. Генеza інституту президентства в Україні.

5. Завдання:

1. Напишіть аналітичну записку про стан функціонування конкретного органу державної влади.
2. Визначте ризики функціонування політичної системи України на сучасному етапі.
3. Розробіть рекомендації щодо реформування сфери державного управління.